

Силабус дисципліни (курсу)

«Методика наукових досліджень історії та археології»

Ступінь освіти: магістр
Освітньо-професійна програма: Історія та археологія
Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність: В9 Історія та археологія

Посилання на курс у системі дистанційного навчання:

<https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1241&notifyediti ngon=1>

Семестр:	Кількість кредитів:	Мова викладання:
1	4	українська

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.П.
наукова ступінь;
вчене звання

Скрипник Анатолій Юрійович
доктор історичних наук
професор

Контактна інформація: Тел. (097) 225-22-85
e-mail: skranat@ukr.net

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Вивчення дисципліни «Методика наукових досліджень історії та археології» передбачає підвищення професійної компетентності істориків, в подальшому методологічно обґрунтовано організовувати, проводити та впроваджувати результати науково-пошукових досліджень. Оволодіння навичками практичного застосування методів історичного дослідження, ознайомлення зі способами організації та проведення історичного дослідження й представлення отриманих наукових результатів.
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	нормативна
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	студенти мають володіти знаннями, уміннями та навичками, здобутими під час попереднього навчання. Зокрема, необхідними передумовами є: засвоєння базових курсів з історії України та всесвітньої історії; володіння основами академічного письма, робота з бібліографією; здатність здійснювати критичний аналіз літератури

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02.	Здатність працювати автономно.
ЗК03.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК04.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК05	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК06.	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК07.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК08.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності
ЗК09	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
СК1.	Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.
СК02.	Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.
СК03.	Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.
СК04.	Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових

	напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.
СК05.	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проєкти.
СК06.	Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.
СК07.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установ.
СК08.	Здатність працювати у міжнародному контексті і реалізовувати спільні проєкти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інститутами.
СК09.	Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології
СК10.	Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики
ПР01.	Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.
ПР02.	Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науковопопулярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.
ПР3.	Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проєкти з урахуванням сучасних методологічних підходів.
ПР4.	Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів.
ПР05.	Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

Структура курсу

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
12	4			27	Змістовий модуль № 1.	
2				5	Тема 1. Наука і наукова діяльність. Основні етапи розвитку науки.	Поняття про науку. Наука як соціальний інститут. Поняття про наукове мислення. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки. Класифікація наукових досліджень. Організація наукових досліджень в Україні.
2	2			6	Тема 2. Предмет, структура й функції	Поняття предмету науки. Класифікація діяльності за об'єктами і суб'єктами

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
					історичної науки	(соціально-історичні спільності, Історична наука як система. Функції історичної науки.
4	2			6	Тема 3. Методологія і методи історичного дослідження	Загальнонаукові методи. Класифікація та типологізація. Моделювання та схематизація.. Критерії істинності історичного знання. понятійний апарат історичної науки
2				5	Тема 4. Академічна доброчесність та боротьба з корупцією в історичній науці	Корупція та способи її запобігання. Законодавча база забезпечення академічної доброчесності. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Боротьба з плагіатом і списуванням у вищій школі.
2				5	Тема 5. Сучасна українська історична наука в контексті розвитку європейської історії.	Україна як невід'ємна складова розвитку сучасного європейського соціуму у ХХІ ст. Україна в контексті європейської історії та культури. Українська історія як чинник процесу порозуміння та примирення у Європі. Україна у працях і поглядах європейських істориків.
10	6			24	Змістовий модуль № 2.	
4				6	Тема 6. Основні етапи і форми історичного знання та дослідження	Факт початку проведення історичного дослідження. Визначення проблемної ситуації. Визначення предмету та об'єкту дослідження. Формулювання робочої гіпотези. Етапи пізнавальної діяльності історика.
2	2			6	Тема 7. Прийоми і методи історичного дослідження	Формулювання робочої гіпотези та її обґрунтування. Основні етапи пізнавальної діяльності історика. Підготовчий етап, інформаційний етап, пояснювальний (теоретичний) етап, нарративний етап. Добір методів первинного збору даних.
2	2			6	Тема 8. Емпіричні наукові дослідження	Методи емпіричного пізнання. Описання в історичному дослідженні. Пояснення та його види. Поняття як перехід від емпіричного до теоретичного знання.
2	2			6	Тема 9. Теоретичні наукові дослідження	Теоретичне дослідження в історичній науці. Теоретичні методи дослідження в історії. Наукова теорія як наслідок пізнавальних методів. Соціологічні компоненти в історичному дослідженні.
8	6			23	Змістовий модуль № 3.	
2				5	Тема 10. Робота з науковою літературою	Позаджерельна та джерельна інформація, її склад та вплив на історика. Історіографія як історія історичної науки.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						Бібліографічна евристика як теорія і методика пошуку книжкової інформації. Історіографічний вступ до дослідження. Техніка опрацювання історіографічних джерел.
2	2			6	Тема 11. Методика пошуку, опрацювання і використання історичних джерел	Джерелознавство як наука. Виявлення й добір джерел з теми дослідження. Описання джерел і описання історичних фактів, наочність праці з джерелами. Техніка опрацювання джерел. Перехід до аналітичної критики як початок наукового використання досліджених джерел. Методика роботи з масовими джерелами
2	2			6	Тема 12. Методологічна складова кваліфікаційного дослідження.	Загальні рекомендації щодо оформлення кваліфікаційних робіт. Вимоги до складових роботи. Особливості співвідношення розділів у кваліфікаційній роботі.
2	2			6	Тема 13. Впровадження та представлення результатів	Особливості представлення результатів науково-дослідної роботи. Основні види навчальних (навчально-методичних) та наукових видань.
30	16			74	Всього	

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpd.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-institutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»» Оцінювання знань відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».

Допуск до екзамену	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до іспиту.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу»
Екзаменаційна оцінка	Результати екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою і включаються в підсумкову (рейтингову) оцінку з дисципліни з відповідним ваговим коефіцієнтом, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).
Підсумкова оцінка з дисципліни	Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середня арифметична зважена з оцінок змістових модулів, включаючи екзаменаційну (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення дисципліни «Методика наукових досліджень історії та археології»:

Іспит:

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3 Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 3, враховуючи поточне опитування)				Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
20 %				20 %				20%				40 %	100
T1	T2	...	T5	T6	T7	T 8	T 9	T10	...	...	T13		

Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію,

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання іспиту здійснюється за 100-бальною системою.

Інформаційне забезпечення курсу:

Основна література

1. Каламбет С. В., Іванов С. В., Півняк Ю. В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. – Дніпропетровськ: Вид-во Маковецький, 2015.
2. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. пос. / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. Київ.: Професіонал, 2005.
3. Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: Підр. / Н.М. Кушнарєнко, В.М. Шейко. Київ : Знання, 2002. 295 с.
4. Моргун В.Ф. Основи психологічної діагностики: навч. посіб. / В.Ф. Моргун, І.Г. Тітов. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2009. 461 с.
5. Основи наукових досліджень у психології: Методичний посібник / укл.: О.В. Григор'єва. Чернівці: Рута, 2004. 80 с.
6. Поздєєв В.А. Організація та методика науково-дослідної діяльності: Підр. / В. А. Поздєєв. Київ: КМПУ, 2007.
7. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навчальний посібник / І.С. П'ятницька-Позднякова. Київ: 2003. 116 с.
8. Сергієнко Л.П. Основи наукових досліджень у психології: кваліфікаційні та дипломні роботи. Навчальний посібник. Київ: «Професіонал», 2009. 240 с.
9. Сминтина О. В. Методи наукових досліджень, аналіз та презентація результатів дослідження : метод. рекомендації. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 22 с.
10. Філіпенко А.С. основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Посібник / А.С. Філіпенко. Київ: Академвидав, 2004. 208 с.
11. Marczyk & DeMatteo. Essentials of Research Design and Methodology. John Wiley & Sons, Inc. 2005. 301 p.
12. K. N. Chitnis. Research Methodology in History. Atlantic Publishers & Dist. 2006. 106 p.
13. Wayne C. Booth, Gregory G. Colomb, Joseph M. Williams. The Craft of Research, Fifth Edition. University of Chicago Press. Fifth Edition. 2016. 336 p.
14. Simon Gunn, Lucy Faire. Research Methods for History. Edinburgh University Press. 2016. 288 p.
15. John W. Creswell. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. SAGE Publications, London, 2017. 270 p.
16. Herman Aguinis. Research Methodology: Best Practices for Rigorous, Credible, and Impactful Research. SAGE Publications Ltd. 2024. 616 p.

Додаткова література:

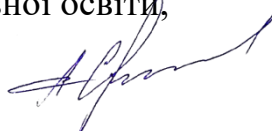
1. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник. 2- вид. Київ: Каравелла, 2008.
2. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навч. пос. / Г.С. Цехмістрова, В.М. Шейко. Київ: Знання, 2006.
3. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради. 4-те видання, виправлене і доповнене / Автор-упорядник Л. А. Пономаренко. Київ: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», «Толока», 2010.

Гарант освітньої програми

Анатолій СКРИПНИК

В.о. завідувача кафедри інклюзивної освіти,
реабілітації та гуманітарних наук

Анатолій СКРИПНИК